



Sfinansowano z programu Unii Europejskiej "Wymiar sprawiedliwości" (2014-2020)

Treść niniejszej publikacji reprezentuje wyłącznie poglądy autora i on ponosi za nią wyłączną odpowiedzialność. Komisja Europejska nie ponosi żadnej odpowiedzialności za sposób wykorzystania informacji zawartych w niniejszym

dokumentacie.

Studium przypadku

Postępowanie sądowe z zakresu prawa Unii Europejskiej

SZKOLENIE ZAAWANSOWANE DLA PRAWNIKÓW WYKONUJĄCYCH ZAWÓD W RAMACH PRYWATNEJ PRAKTYKI

Autor
Daniel Sarmiento

M. Krústai jest właścicielem ziemi, który od dwudziestu lat prowadzi gospodarstwo rolne w regionie Marvahy w Państwie Członkowskim Falstaffia. W ciągu ostatnich pięciu lat był on beneficjentem pomocy UE w ramach kilku programów WPR, a także projektów Europejskiego Banku Inwestycyjnego. Uprawia m.in. marchew, ogórki i paprykę. W ostatnim czasie gospodarstwo prężnie się rozwijało dzięki wsparciu UE przeznaczonemu na modernizację infrastruktury rolniczej, w tym cyfryzację większości procesu zbiorów. Pomoc była przyznawana zarówno w formie dotacji, jak i pożyczek. Te ostatnie należy spłacić zgodnie z harmonogramem spłat wynoszącym od dziesięciu do dwunastu lat, w zależności od pożyczki, począwszy od 2019 r.

W 2021 r. rząd Falstaffii przedstawił projekt ustawy o inwestycjach w niezależne media, który umożliwiłby przedsiębiorstwom inwestującym w krajowy sektor medialny kwotę wynoszącą co najmniej 5 mln EUR skorzystanie z prawa do nabycia gruntów w regionie Marvahy. Zgodnie z tym prawem cena metra kwadratowego byłaby równa wartości określonej w rejestrze gruntów, która jak wiadomo nie odzwierciedla rzeczywistych cen rynkowych. Jednak według ministra odpowiedzialnego za tę sprawę, środek ten ma na celu promowanie inwestycji w regionie Marvahy w celu pobudzenia modernizacji sektora rolnego i powstrzymania odpływu ludności do miast, który poważnie dotknął obszary wiejskie w całym kraju, a w szczególności w regionie Marvahy. Zdaniem rządu, jakkolwiek pomoc unijna przyczyniła się do poprawy przemysłowego profilu regionu, to istotnie brakuje udziału dużych i instytucjonalnych inwestorów, co przyczyniłoby się do zdynamizowania regionu oraz przyciągnięcia młodych talentów z obszarów miejskich. Rząd stoi na stanowisku, że sektor mediów przyciąga wyrafinowanych inwestorów, a

przyznanie im prawa do zakupu ziemi promowałoby i zachęcało do tworzenia bardziej zaawansowanej struktury własnościowej w regionie Marvahy.

Region Marvahy jest znany ze swojej odrębności kulturowej od reszty kraju, w tym regionalnego języka o nieznanym pochodzeniu, słynnych tradycyjnych tańców i silnego społecznego poparcia idei niezależności od Falstaffii. Lokalne partie, które z różnym entuzjazmem popierają niepodległość, są niezwykle zaniepokojone projektem ustawy o inwestycjach w niezależne media. Uważają one, że rząd próbuje kontrolować media w całym kraju, w tym w regionie Marvahy, oraz narzucić bardzo restrykcyjne środki ekonomiczne rolnikom z regionu, w którym idea niepodległości cieszy się największym poparciem, aby poprzez środki przymusu ekonomicznego zdusić wszelkie próby promowania niepodległości w tym regionie.

W kwietniu 2021 r., przy poparciu partii rządzącej, która posiada znaczną większość w falstafskim parlamencie, przyjęto ustawę o inwestycjach w niezależne media. Niezwłocznie po jej wejściu w życie w dniu 1 maja 2021 r. grupa Varietas, kontrolowana przez lokalnego magnata blisko związanego z partią rządową, złożyła ofertę przejęcia dwóch wiodących w kraju stacji telewizyjnych i gazet. Przejęcie zostało natychmiast zatwierdzone przez falstafski organ ds. konkurencji bez skierowania sprawy do Komisji Europejskiej. Jakkolwiek partia mająca mniejszość w parlamencie wniosła do Trybunału Konstytucyjnego skargę o stwierdzenie niezgodności z konstytucją, środek ten został w ciągu dwudziestu czterech godzin uznany za niedopuszczalny. Decyzja ta jest zgodna z najnowszym orzecznictwem Trybunału Konstytucyjnego, który po całkowitej zmianie składu, do którego weszli byli ministrowie rządu, bardzo rygorystycznie interpretuje swój statut i ostatnio odrzucił wszystkie skargi o stwierdzenie niekonstytucyjności uzasadniając to tym, że "nie mają one istotnego znaczenia z punktu widzenia zasadniczych parametrów konstytucyjnych".

Po akwizycji i przejęciu przez grupę Varietas kontroli nad mediami, natychmiast skierowała ona do Ministerstwa Rolnictwa wnioski o nabycie zgodnie z ustawą o inwestycjach w niezależne media 100 000 akrów ziemi w regionie Marvahy. Jeden z przepisów ustawy stanowi, że nabycie gruntów, których poprzedni właściciele zacięgnęli objęte gwarancjami kredyty, nie oznacza przeniesienia na nabywcę żadnych zobowiązań, jeżeli nabywca tego zażąda. Rząd uzasadniał wprowadzenie tego przepisu tym, że kredyty takie były udzielane byłym właścicielom, a przecież byli właściciele korzystali i w większości będą nadal korzystać z know-how i aktywów niematerialnych stanowiących wsparcie finansowe. Rozwiązanie to ma również na celu zwiększenie atrakcyjności inwestycji i konsolidację modernizacji branży rolnej w regionie Marvahy.

1 września 2021 r. grupa Varietas nabyła na wniosek Ministerstwa Rolnictwa 100 000 akrów ziemi korzystając z prawa do odmowy przejęcia zobowiązań związanych z zakupioną ziemią i wynikających z faktu zacięgnięcia kredytów przez poprzednich właścicieli.

Gospodarstwo M. Krústai znajduje się na terenie owych 100.000 akrów nabytych przez grupę Varietas. Aktualnie pięćdziesiąt pięć akrów stanowi własność grupy Varietas, jednak kredyty w wysokości 150 000 euro, z których 120 000 nadal pozostaje do spłaty,

nie zostały przeniesione na grupę. W rezultacie M. Krústai otrzymał z tytułu wynagrodzenia za sprzedaż gruntów łącznie 95 000 euro (choć jego gospodarstwo zostało ostatnio wycenione przez niezależnego konsultanta na 350 000 euro według wartości rynkowej) i pozostał z zobowiązaniem w wysokości 120 000 euro plus odsetki, które musi spłacić. Z kwoty 120 000 euro do spłacenia 60 000 to kredyty gwarantowane przez fundusze UE oraz Europejski Bank Inwestycyjny.

M. Krústai wniósł skargę na decyzję Ministerstwa Rolnictwa, na mocy której dokonano sprzedaży jego nieruchomości na rzecz grupy Varietas. Zdaniem M. Krústai sprzedaż narusza prawo UE, a także Europejską Konwencję Praw Człowieka. Prawnicy M. Krústai optymistycznie oceniają szanse na sukces, zwłaszcza po tym, jak Komisja Europejska ogłosiła, że natychmiast wszczyna postępowanie przeciwko Falstaffii w sprawie uchybienia zobowiązaniom Państwa Członkowskiego. obrońca M. Krústai wniósł na piśmie do sądu okręgowego w Marvahy o wystąpienie przez sąd do Trybunału Sprawiedliwości z wnioskiem o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym. Jednak pomimo tego, że w przeszłości sąd okręgowy w Marvahy bardzo aktywnie zwracał się do sądu w Luksemburgu, zwłaszcza w przypadku kwestionowania przepisów krajowych, które miały wpływ na odrębność kulturową regionu Marvahy, prezes sądu okręgowego skorzystał z wyjątkowego uprawnienia przyznanego na mocy najnowszej ustawy o sądownictwie, umożliwiającego mu przejście właściwości w sprawie toczącej się przed jedną z izb sądu. Ustawa o sądownictwie stanowi, że prezesi sądów okręgowych są mianowani przez Ministerstwo Sprawiedliwości i mogą korzystać z prawa do przejmowania spraw w dowolnym momencie postępowania przed izbami okręgowych sądów. Tak też stało się w przypadku skargi M. Krústai, która została przekazana prezesowi, który zaledwie trzy tygodnie wcześniej został mianowany przez Ministerstwo Sprawiedliwości, i odrzucona ze wszystkich względów postanowieniem z dnia 20 września 2021 r. Decyzja ta nie podlega kontroli Sądu Najwyższego i jest w związku z tym ostateczna.

W desperacji obrońca M. Krústai zdecydował się wnieść kolejną skargę, tym razem do sądu pierwszej instancji, kwestionując decyzję urzędnika prowadzącego księgę wieczyste o formalnym zarejestrowaniu przeniesienia własności. Decyzje te mogą być podważane jedynie z powodu oczywistych uchybień proceduralnych. Jakkolwiek kodeks cywilny nie precyzuje, że tego rodzaju uchybienia mogą mieć miejsce wyłącznie w ramach procedury rejestracyjnej, tradycyjnie przyjmuje się, że roszczenia takie można zgłaszać jedynie wówczas, gdy zarzucane uchybienie miało miejsce w trakcie procedury rejestracyjnej. Adwokat M. Krústai przedstawia jednak nową interpretację twierdząc, że wcześniejsze postępowanie przed sądem okręgowym było dotknięte oczywistymi wadami proceduralnymi naruszającymi prawo UE, w tym art. 19 TUE i art. 267 TFUE.

Sprawa jest obecnie rozpatrywana przez sąd pierwszej instancji, a pozwany rząd, jak również prokurator, zwrócili się do sądu o oddalenie sprawy ze względu na oczywiste oszustwo i nadużycie procedury. Według pozwanego i prokuratora, uchybienia proceduralne, na które można się powoływać w tym kontekście, mogą odnosić się wyłącznie do nieprawidłowości mających miejsce w ramach procedury rejestracyjnej, a nie we wcześniejszych postępowaniach sądowych, które nie mają znaczenia z punktu widzenia obowiązków urzędnika prowadzącego księgę wieczyste.

Sąd pierwszej instancji ma jednak wątpliwości i postanowił skierować sprawę do Trybunału Sprawiedliwości. W postanowieniu odsyłającym sąd pierwszej instancji zgłasza kilka pytań sformułowanych w następujący sposób:

"1. Czy prawo Unii należy interpretować w taki sposób, że nakłada ono na sąd krajowy obowiązek dokonania zgodnej wykładni prawa krajowego, która w sposób ogólny traktuje "oczywiste uchybienia proceduralne" jako naruszenia art. 19 TUE i art. 267 TFUE?

2. Czy decyzja urzędnika prowadzącego księgę wieczyste o zarejestrowaniu nabycia gruntu zgodnie z ustawą o inwestycjach w niezależne media stanowi implementację prawa UE? W przypadku przeczącej odpowiedzi na to pytanie, czy taka decyzja może podchodzić od pojęcia "dziedziny prawa Unii Europejskiej" w rozumieniu art. 19 TUE?

3. W przypadku udzielenia twierdzącej odpowiedzi na jedno lub obydwa zapytania zawarte w pytaniu drugim, czy prawo Unii, a w szczególności art. 17 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej, należy interpretować w ten sposób, że uniemożliwia ono Państwu Członkowskiemu przyjęcie aktu ustawodawczego, który narzuca przymusową sprzedaż na rzecz przedsiębiorstwa po cenie nieodzwierciedlającej wartości rynkowej z tego tylko powodu, że przedsiębiorstwo to dokonało inwestycji w wysokości co najmniej 5 mln euro w krajowe środki masowego przekazu?

4. W przypadku udzielenia twierdzącej odpowiedzi na jedno lub obydwa zapytania zawarte w pytaniu drugim, czy prawo UE, a w szczególności art. 19 TUE, interpretowany w świetle art. 47 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej, należy interpretować w ten sposób, że uniemożliwia ono Państwu Członkowskiemu przyznanie prezesom sądów okręgowych uprawnień do przejmowania spraw zawisłych przez izbami sądów okręgowych oraz orzekania co do ich istoty niezależnie od etapu postępowania? Czy fakt, że prezesi sądów okręgowych są powoływani bezpośrednio przez Ministerstwo Sprawiedliwości ma jakiegokolwiek znaczenie dla wykładni art. 19 TUE w świetle art. 47 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej?"

Pytania

1. Czy Trybunał Sprawiedliwości może wypowiedzieć się w przedmiocie wszystkich pytań zadanych przez sąd krajowy, w szczególności pytań 3 i 4 dotyczących kwestii prawnej, która nie jest bezpośrednio rozpatrywana w postępowaniu głównym?
2. W jakim zakresie Trybunał Sprawiedliwości może orzec o zgodności z prawem przepisu prawa krajowego w ramach postępowania prejudycjalnego?
3. Czy w tym konkretnym przypadku sąd krajowy może dokonać zgodnej wykładni kodeksu cywilnego w świetle prawa UE?

4. Czy w przedmiotowym postępowaniu można powołać się na art. 19 TUE, a jeżeli tak, to jaki miałyby to wpływ na sytuację M. Krústai?

Odpowiedzi

1. Czy Trybunał Sprawiedliwości może wypowiedzieć się w przedmiocie wszystkich pytań zadanych przez sąd krajowy, w szczególności pytań 3 i 4 dotyczących kwestii prawnej, która nie jest bezpośrednio rozpatrywana w postępowaniu głównym?

Pytanie to wskazuje na problem dopuszczalności, na którym powinna się skoncentrować strona pozwana w postępowaniu głównym: czy pytania co do istoty sprawy mają znaczenie dla postępowania głównego? Należy zauważyć, że postępowanie główne dotyczy kontroli wpisu do księgi wieczystej, a nie legalności przeniesienia własności jako takiej, ani też legalności ustawy o inwestycjach w niezależne media. Można zatem twierdzić, że pytania 3 i 4 są niedopuszczalne, ponieważ nie mają one bezpośredniego związku z postępowaniem głównym, a zatem są hipotetyczne. Zgodnie z utrwalonym orzecnictwem, pytania prejudycjalne dotyczące prawa UE "korzystają z domniemania istotności, co oznacza, że Trybunał może odmówić udzielenia odpowiedzi na pytanie zadane przez sąd krajowy jedynie wówczas, gdy jest oczywiste, że wykładnia prawa UE, o którą się zwrócono, nie ma żadnego związku z rzeczywistym stanem faktycznym sprawy głównej lub jej celem, gdy problem jest hipotetyczny albo gdy Trybunał nie dysponuje materiałem faktycznym lub prawnym niezbędnym do udzielenia użytecznej odpowiedzi na zadane mu pytania".¹

Orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości dotyczące hipotetycznego charakteru odesłań prejudycjalnych jest bardzo elastyczne i co do zasady stwierdza niedopuszczalność odesłania jedynie wówczas, gdy jest "oczywiste", że orzeczenie Trybunału Sprawiedliwości *nie ma* bezpośredniego znaczenia dla rozpatrywanej sprawy. W tym przypadku istnieje jednak związek między postępowaniem głównym a poruszonymi kwestiami merytorycznymi: chodzi o przymusowe przeniesienie własności, którego legalność zależy od ważności ustawy o inwestycjach w niezależne media. W związku z powyższym, jakkolwiek związek między oboma kwestiami nie jest bezpośredni, a urzędnik prowadzący księgi wieczyste nie analizuje ustawy o inwestycjach w niezależne media, jest oczywiste, że rejestracja może zostać dokonana wyłącznie wówczas, gdy przeniesienie własności jest zgodne z prawem. Skarżący w postępowaniu głównym mogą podnosić, że pytania 3 i 4 są niezbędne, aby urzędnik prowadzący księgi wieczyste mógł wypowiedzieć się w przedmiocie wpisu przeniesienia własności.

Należy również wziąć pod uwagę, że sądy krajowe dysponują szerokim zakresem swobody przy ocenie, co ma znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy głównej. W związku z powyższym Trybunał Sprawiedliwości zazwyczaj przychyła się do opinii sądu krajowego co do dogodności podnoszonych kwestii. W tym przypadku nie ulega wątpliwości, że urzędnik prowadzący księgi wieczyste musi stosować prawo, w tym prawo Unii Europejskiej. W rzeczywistości, jeżeli urzędnik prowadzący księgi wieczyste ma obowiązek stosować ustawę, to ma on również obowiązek odmówić jej zastosowania, jeżeli jest ona sprzeczna z prawem UE. Od czasu sprawy Costanzo orzecznictwo

¹Zob. m.in. wyroki z 5 grudnia 2006 r., Cipolla i inni (C-94/04 i C-202/04, EU:C:2006:758) oraz z 11 maja 2017 r., Archus i Gama (C-131/16, EU:C:2017:358).

Trybunału Sprawiedliwości ²nakłada na wszystkie organy krajowe, w tym organy administracyjne, obowiązek uchylenia każdego przepisu prawa krajowego sprzecznego z prawem UE. Dlatego też w przypadku twierdzącej odpowiedzi na pytania 3 i 4 możliwe jest, że urzędnik prowadzący księgi wieczyste nie będzie mógł zarejestrować przeniesienia własności, ponieważ przeniesienie to stanowi przymusową sprzedaż dokonaną na podstawie przepisów prawa krajowego naruszających prawo Unii Europejskiej.

2. W jakim zakresie Trybunał Sprawiedliwości może orzec o zgodności z prawem przepisu prawa krajowego w ramach postępowania prejudycjalnego?

Często zdarza się, że sąd krajowy zwraca się do Trybunału Sprawiedliwości z pytaniem o zgodność prawa krajowego z przepisami prawa UE. Procedura odesłania prejudycjalnego nie jest jednak proceduralnym narzędziem kontroli sądowej, ale mechanizmem współpracy umożliwiającym dialog między sądami w kwestiach dotyczących wykładni i ważności prawa Unii Europejskiej. W związku z tym, jeżeli sąd krajowy w trybie odesłania prejudycjalnego zwróci się z pytaniem dotyczącym konkretnego punktu prawa krajowego, Trybunał Sprawiedliwości nie będzie właściwy do orzekania w tej kwestii.³

Jednak w tym przypadku sąd krajowy starannie sformułował pytania dotyczące *wykładni* prawa UE. Pytania nie dotyczą legalności przepisów krajowych, ale tego, czy prawo UE "można interpretować w taki sposób, że...", co pozwala uniknąć kwestii legalności prawa krajowego. Umożliwi to Trybunałowi Sprawiedliwości udzielenie sądowi krajowemu odpowiedzi opartej na wykładni prawa UE, a nie bezpośrednio orzekanie o zgodności prawa krajowego z prawem UE.

Istnieje cienka granica między pomocą Trybunału Sprawiedliwości w dostarczaniu użytecznych interpretacji prawa Unii Europejskiej a jego zaangażowaniem w kontrolę sądową ustawodawstwa krajowego. Przykładowo, jeżeli sąd krajowy skieruje do Trybunału Sprawiedliwości zapytanie, czy prawo UE należy interpretować w tym sensie, że "stoi ono w sprzeczności z przepisem prawa krajowego, który stanowi z", odpowiedź będzie oznaczać kontrolę sądową prawa krajowego, jakkolwiek pod postacią pytania o wykładnię.

3. Czy w tym konkretnym przypadku sąd krajowy może dokonać zgodnej wykładni kodeksu cywilnego w świetle prawa UE?

²Wyrok z 22 czerwca 1989 r., Costanzo (103/88, EU:C:1989:256). Zob. wyroki w tym samym duchu z 9 września 2003 r., CIF (C-198/01, EU:C:2003:430, pkt 49) oraz, w odniesieniu do stosowania rozporządzeń, wyroki z 14 czerwca 2012 r., Association nationale d'assistance aux frontières pour les étrangers (C-606/10, EU:C:2012:348, pkt 75) i z 5 marca 2019 r., Eesti Pagar (C-349/17, EU:C:2019:172, pkt 90 i 91).

³Zob. w szczególności wyroki z 22 października 1998 r., IN. CO. GE.'90 i inni (C-10/97 do C-22/97, EU:C:1998:498, pkt 21). Zob. również opinię rzecznika generalnego Ruiz-Jarabo Colomera w połączonych sprawach IN. CO. GE.'90 i inni, C-10/97 do C-22/97, EU:C:1998:228, pkt 16-44.

Zasada zgodnej wykładni prawa krajowego w świetle prawa unijnego jest standardową doktryną, dobrze ugruntowaną w orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości. Wymóg, aby prawo krajowe było interpretowane zgodnie z prawem UE jest, stosownie do orzecznictwa, "nieodłącznym elementem systemu TFUE, ponieważ pozwala on sądom krajowym zapewniać pełną skuteczność prawa UE przy rozstrzyganiu zawistych przed nimi sporów w zakresie spraw należących do ich właściwości".⁴

Stosując prawo krajowe, "sąd krajowy wezwany do dokonania jego wykładni jest zobowiązany uczynić to w miarę możliwości w świetle brzmienia i celu dyrektywy tak, aby osiągnąć rezultat zamierzonego przez tę ostatnią, a tym samym zapewnić przestrzeganie art. 288 akapit trzeci TFUE".⁵

W przedmiotowej sprawie jest oczywiste, że przepisy prawa krajowego podlegają wykładni, ponieważ nie ograniczają one zakresu odwołania do kwestii proceduralnych w trakcie rejestracji. Istniała praktyka i powszechne rozumienie, że zakres ten ograniczał się do kwestii podnoszonych w trakcie postępowania, jednak żaden przepis prawa krajowego nie stoi na przeszkodzie, aby wnioskodawca mógł zakwestionować rejestrację wymuszonej sprzedaży nieruchomości ze względu na naruszenie prawa Unii Europejskiej. W związku z tym strony skarżące mogą podnosić, że w świetle orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości dotyczącego zasady wykładni zgodnej, której celem jest zapewnienie pełnej skuteczności prawa Unii, odwołanie musi umożliwiać izbie rozpatrzenie wszystkich argumentów proceduralnych i merytorycznych, które warunkują decyzję urzędnika o zarejestrowaniu sprzedaży.

Pozwany mógłby argumentować, że istnieje praktyka, która ma rozstrzygające znaczenie dla całej sprawy, chociaż będzie to słaby argument, który prawdopodobnie nie zostanie uznany. Strona pozwana mogłaby również podkreślić, że orzecznictwo w zakresie wykładni zgodnej dotyczy przede wszystkim dyrektyw, a w tym konkretnym przypadku kwestia dotyczy wykładni traktatów. Jednakże ta linia argumentacji nie będzie skuteczna, ponieważ Trybunał stosuje zasadę wykładni zgodnej do wszystkich rodzajów aktów prawa Unii Europejskiej.

4. Czy w przedmiotowym postępowaniu można powołać się na art. 19 TUE, a jeżeli tak, to jaki miałyby to wpływ na sytuację M. Krústai?

Trybunał Sprawiedliwości rozstrzygnął ostatnio pytanie czy art. 19 TUE ma skutek bezpośredni w sprawie Repubblika,⁶ potwierdzając nurt orzecznictwa wypracowany w ramach sagi polskich reform wymiaru sprawiedliwości. Zgodnie z tą linią orzecznictwa art. 19 TUE ma szerszy zakres zastosowania aniżeli prawa podstawowe zapisane w Karcie, które są wykonywane w Państwach Członkowskich jedynie na warunkach określonych w art. 51 ust. 1 Karty. Z kolei art. 19 TUE dotyczy "dziedzin objętych prawem Unii", a zatem szerszego zakresu sytuacji. Ponadto fakt, że art. 19 TUE wprowadza gwarancję dostępu do skutecznej ochrony sądowej, wymaga interpretacji w świetle art.

⁴ Wyrok z 23 kwietnia 2009, Angelidaki i inni (C-378/07 do C-380/07, EU:C:2009:250), pkt 198.

⁵ Wyrok z 13 listopada 1990, Marleasing (C-106/89, EU:C:1990:395, pkt 8).

⁶ Wyrok z 20 kwietnia 2021, Repubblika (C-896/19, EU:C:2021:311).

47 Karty, który określa minimalne standardy rzetelności proceduralnej, w tym zasadę niezawisłości sądownictwa.

Tym niemniej w przedmiotowej sprawie skarżący nie kwestionuje niezawisłości sądu rozpatrującego tę sprawę. Skarżący kwestionuje natomiast wcześniejszą decyzję, skutkującą szeregiem konsekwencji, które doprowadziły do utraty prawa własności przez skarżącego.

W tym kontekście istotne orzecznictwo, które należy wziąć pod uwagę, zostało przedstawione w sprawie Simpson, ⁷w której Trybunał Sprawiedliwości zbadał konsekwencje, jakie brak niezawisłości sędziowskiej lub też nienależyta procedura powołania bądź wyboru, uniemożliwiająca sędziemu zasiadanie w izbie, może mieć w późniejszym postępowaniu sądowym. Orzecznictwo to powinno być także interpretowane z uwzględnieniem niedawnego orzeczenia Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w sprawie Astradsson przeciwko Islandii, ⁸która dotyczy tej samej kwestii.

W świetle wymienionego orzecznictwa obydwu sądów europejskich, obie strony mogą przedstawić przekonujące argumenty na poparcie swoich stanowisk. Skarżący może powoływać się na orzecznictwo podkreślające znaczenie "wagi" naruszeń rzetelności proceduralnej, w którym to przypadku jest oczywiste, że istnieją poważne wątpliwości co do składu sądu, zredukowanego w zasadzie do dyskrejonalnych uprawnień prezesa sądu okręgowego. Z drugiej strony pozwany może twierdzić, że orzecznictwo dotyczy spraw, w których naruszenia rzetelności proceduralnej miały miejsce w tym samym sądzie lub w tym samym postępowaniu. W przedmiotowej sprawie wnioskodawca podnosi argumenty w różnych postępowaniach, które nie mają bezpośredniego związku z wcześniejszym orzeczeniem prezesa sądu okręgowego (jakkolwiek związek taki istnieje, chociaż nie jest bezpośredni).

⁷ Wyrok z 26 marca 2020, Review Simpson i HG przeciwko Radzie i Komisji (C-542/18 RX-II i C-543/18 RX-II, EU:C:2020:232).

⁸ Wyrok ETPcz z 1 grudnia 2020, Guðmundur Andri Ástráðsson przeciwko Islandii (CE:ECHR:2020:1201JUD002637418).